

Muligheter og begrensninger i folkeforskningsdata på forsøpling

Jannike Falk-Anderson, NIVA
RefLab 29.08.2024

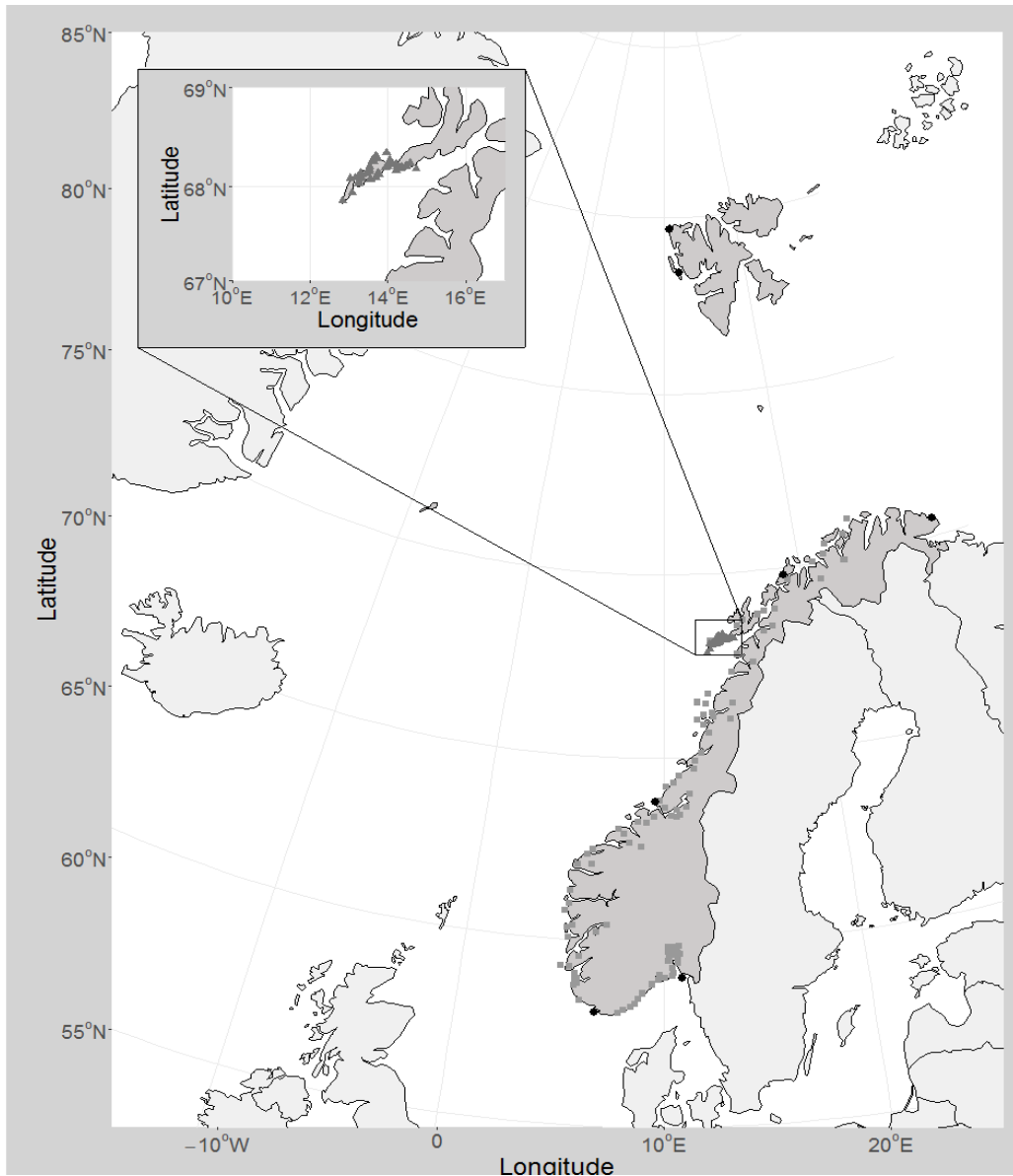

Folkeforskningsdata på forsøpling

- Det **største og viktigste datagrunnlaget** vi har til å identifisere mengder og kilder av forsøpling i Norge og globalt
- Kunnskapen har blitt brukt til å jobbe målrettet med tiltak opp mot spesifikke kilder og gjenstander
- Grunnlag for forbud mot engangsplastgjenstander

hold
Norge
rent

Strandrydderappen
2016

Analyser av data konkluderer med at **folkeforskningsdataen er av god kvalitet** i forhold til å identifisere **hovedkildene** til marin forsyøpling

- OSPAR (7 strender, 2011-2016)
- Hold Norge Rent (Rydde) (373 strender, 2015-2016)
- ▲ Lofoten avfallsselskap (302 strenger, 2011-2016)

Marine Pollution Bulletin
Volume 138, January 2019, Pages 364-375

Citizen science for better management: Lessons learned from three Norwegian beach litter data sets

Jannike Falk-Andersson ^a , Boris Woody Berkhout ^b, Tenaw Gedefaw Abate ^c

Internasjonale forpliktelser og nasjonale behov for data om forsøpling

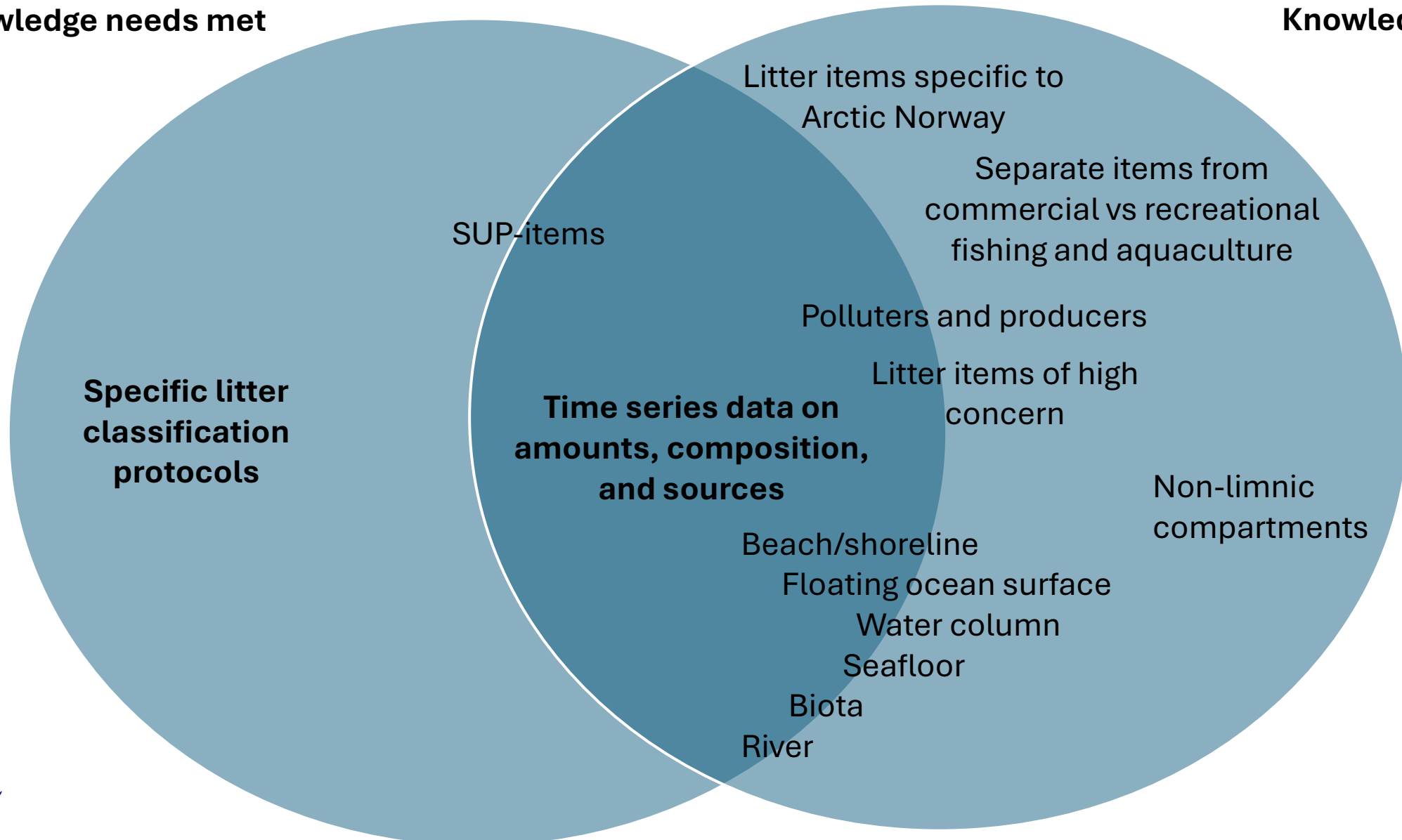

Compartment/ type	Data required	References
Litter classification	Specific protocols according to material and source categories: UNRP/IOC-guidelines, OSPAR beach litter survey guidelines, Joint-list	SDG 14.1.1b, OSPAR, MSFG
	SUP (single use plastic) items	OSPAR, MSFG, NEA 2022
	Items specific to the Arctic: melted plastic pieces, detonating cords for explosives, aquaculture/animal feed bags, plastic sanitary bags, trawl nets, gill nets, shotgun cartridges, riffle cartridges.	AMAP
	Items from commercial fisheries , recreational fishing and aquaculture	MSFG, NEA 2022
	Litter items of high concern	Stakeholder workshop
	Identification of polluters and producers (Extended producer responsibility, EPR)	Stakeholder workshop, NEA 2022
Beach/Shoreline	Amounts (items) per km ² , amounts (items) per 100 m	SDG 14.1.1b, MSFG/OSPAR
Floating ocean surface	Amounts (items per km ²)Trawl surveys: amounts including composition and source where possible	SDG 14.1.1b, OSPAR, MSFG, CBD
Water column ocean	Trawl surveys: amounts (items per km ³) including composition and source where possible	SDG 14.1.1b, OSPAR, CBD
Seafloor	Trawl surveys: amounts (items per km ²) including composition and source where possible	SDG 14.1.1b, OSPAR, MSFG, CBD
Biota	Impact: ingestion, litter in nests, entanglement	SDG 14.1.1b suppl., MSFG
	Plastic ingestion by Fulmars	OSPAR, MSFG
River	River litter	SDG 14.1.1b suppl.
Across marine compartments	Composition, amount, spatial distribution	MSFG
Across compartments	Composition, amount, spatial distribution, transportation pathways	Plastic treaty, NEA 2022, stakeholder workshop, AMAP

Det er få kunnskapsbehov som er dekket med dagens overvåkning av forsøpling (inkludert “profesjonell” datainnsamling)

Knowledge needs met

Knowledge needs

Utfordringer knyttet til folkeforskningsdata

Tidsserier for å detektere endringer i mengde og kilder

- Datakvalitet viktig – må vite areal og om området er ryddet rent
- Balansere behov for data og krav til folkeforskere

Representative data

- Stor variasjon i hvor vi har folkeforskningsdata i tid og rom
- Vi vet ikke hvilken romlig oppløsning vi trenger

Engangsplastdirektivet

- Ikke alle gjenstander defineres ihht material

Identifisere forurensere og produsenter (utvidet produsentansvar)

- Krever høyere oppløsning

Behov for å styrke samarbeid

Bruk av data sikrer kvalitet, og gir tilbakemelding om hva dataen kan brukes og behov for justeringer i dataprotokoll

- manglende finansiering

Klare prioriteringer av kunnskap

- Ikke ressurser til å dekke alle kunnskapshull
- Gjennomsiktighet i beslutninger rundt valg viktig
- Viktig for råd fra forskere om hvilken kunnskap vi trenger

Forvaltning

Forskning

Folkeforskere